

Warszawa, dnia 17 marca 2015 r.

**Prezes
Naczelnej Rady Aptekarskiej
Pan dr Grzegorz KUCHARWICZ**

Opinia prawna

dot.: umów zawieranych przez apteki ogólnodostępne z ePRUF S.A. na realizację czynności ubezpieczeniowych.

Do Naczelnej Izby Aptekarskiej docierają informacje, że firma ePRUF S.A., będąca operatorem rozliczeniowym w ramach prywatnych ubezpieczeń lekowych i współpracująca z towarzystwami ubezpieczeniowymi, zawiera umowy z podmiotami prowadzącymi apteki ogólnodostępne na dokonywanie czynności ubezpieczeniowych, polegających na współuczestniczeniu aptek w rozliczaniu świadczeń przysługujących ubezpieczonym z tytułu zawartego przez nich ubezpieczenia lekowego.

Biuro Prawne NIA, po szczegółowej analizie sprawy, stoi na stanowisku, że wykonywanie czynności ubezpieczeniowych przez ePRUF S.A. za pośrednictwem aptek może naruszać obowiązujące przepisy prawa, w szczególności art. 3 ust. 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2013r., poz. 950), zwanej dalej „u.d.u.”.

W związku z tym rekomendujemy wystąpienie do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w celu zbadania, czy ww. umowy mogą być zawierane.

Przywołany przepis art. 3 ust. 6 u.d.u., pozwalając, aby zakład ubezpieczeń zlecał wykonywanie czynności objętych pojęciem czynności ubezpieczeniowych innemu podmiotowi nie daje takiego prawa podmiotowi, który uzyskał prawo do wykonywania czynności ubezpieczeniowych na skutek ich zlecenia przez zakład ubezpieczeń. Przepis art. 3 ust. 6 jednoznacznie przesądza, że „zakład ubezpieczeń może zlecać wykonanie czynności, o których mowa w ust. 4 pkt 1-6 oraz ust. 5 innym podmiotom. Czynności, o których mowa w ust. 4 pkt 1-6 oraz ust. 5 wykonywane przez te podmioty są traktowane jak czynności ubezpieczeniowe, w zakresie w jakim są wykonywane w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń”.

Analiza tego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że jedynym podmiotem uprawnionym do zlecenia wykonywania czynności objętych pojęciem czynności ubezpieczeniowych innemu podmiotowi jest jedynie zakład ubezpieczeń, a nie podmiot który wykonuje te czynności z tytułu zlecenia dokonanego przez zakład ubezpieczeń. Z dalszej części przepisu wynika również, że czynności ubezpieczeniowe wykonywane przez osobę trzecią nie posiadającą zlecenia do ich wykonywania nadaną przez zakład ubezpieczeń nie mogą być traktowane jako czynności ubezpieczeniowe w rozumieniu przepisów ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Z uwagi na fakt, że zakres pojęcia „czynności ubezpieczeniowe” jednoznacznie określony jest w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i do czynności tych, zgodnie z art. 3 ust. 4 u.d.u. zalicza się również czynności polegające na wypłacaniu odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umowy ubezpieczenia, to pojęcie to obejmuje również jako czynności ubezpieczeniowe czynności wykonywane przez aptekę na podstawie umowy zlecenia zawartej z ePRUF S.A., które obejmują obsługę ubezpieczeń lekowych (model bezgotówkowy) w postaci bezgotówkowej formy zapłaty realizowanej na miejscu w aptece (apteka wydaje do kwoty określonej w ubezpieczeniu bezpłatnie leki, a następnie na skutek rozliczenia z firmą ePRUF S.A. dostaje zwrot nakładów poniesionych z tytułu obsługi ubezpieczenia). Stosowanie takiej formy porozumienia, zawartego między ePRUF S.A. a podmiotem prowadzącym aptekę skutkuje tym, że wypłaty świadczenia wynikającego z umowy ubezpieczenia dokonuje apteka, a nie zakład ubezpieczeń ani też podmiot upoważniony na podstawie umowy zlecenia do działania w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń.

Poza kwestią powierzania aptece wykonywania czynności ubezpieczeniowych, niepokojące jest również i to, że czynności te nie będąc czynnościami ubezpieczeniowymi wykonywanymi w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń (zlecenie na wykonywanie czynności nie pochodzi bowiem od zakładu ubezpieczeń, ale podmiotu który działa na podstawie takiego zlecenia) mogą być uznane za czynności ubezpieczeniowe wykonywane bez zezwolenia i w związku z tym istnieje niebezpieczeństwo narażenia podmiotów je prowadzących na karę grzywny, ograniczenia

wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 225 ustawy o działalności ubezpieczeniowej).

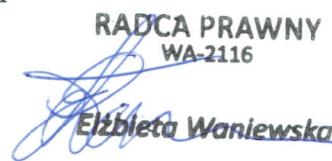
Nie jest istotne w tym przypadku to, że podmiotem wykonującym te czynności jest apteka. Istotne jest bowiem to, że czynności wykonywane przez aptekę są skutkiem umowy zawartej z ePRUF S.A., tj. firmą która sama, bez zlecenia innym podmiotom, powinna te czynności wykonywać w imieniu zakładu ubezpieczeń jako czynności ubezpieczeniowe.

Zlecenie tych czynności innym podmiotom skutkuje również tym, że nie można tych czynności uznać za wykonywane w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń, co pod znakiem zapytania stawia charakter kwoty wypłacanej przez aptekę i budzi wątpliwości, czy są to kwoty wypłacone w ramach ubezpieczenia łączącego pacjenta z ubezpieczycielem, czy też kwoty te stanowią jedynie darowiznę apteki na rzecz pacjenta, oderwaną od świadczenia wynikającego z ubezpieczenia łączącego ubezpieczonego z ubezpieczycielem.

Postanowienie paragrafu pierwszego umowy nie pozostawia wątpliwości, że przedmiotem umowy jest obsługa i rozliczenie transakcji w ramach ubezpieczenia lekowego realizowanego z użyciem kart ePRUF S.A. Zasada rozliczenia, jak wynika z § 3 załącznika do umowy jest, że pacjent z kartą ePRUF S.A. dokonuje odpłatności wynikającej z parametrów przypisanych do karty ePRUF S.A., czyli odpłatność za leki, jaką ponosi ubezpieczony nie jest ustalana w wysokości odpowiadającej cenie nabywanego leku ale w wysokości uwzględniającej poziom świadczeń przysługujących pacjentowi z tytułu zawartego z zakładem ubezpieczeń ubezpieczenia. Jak wynika z ust. 2 tego postanowienia: „Prawidłowa realizacja każdej transakcji dokonanej z wykorzystaniem karty ePRUF S.A. jest równoznaczna z zaciągnięciem przez ePRUF S.A. zobowiązania do zapłaty Uczestnikowi kwoty transakcji”. Z postanowienia tego wynika, że wypłata świadczeń należnych z tytułu umowy ubezpieczenia dokonywana jest przez aptekę, a nie przez podmiot działający na zlecenie zakładu ubezpieczeń czyli firmę ePRUF S.A.

Mając na uwadze powyższe Biuro Prawne NIA za konieczne uważa złożenie wniosku w zakresie zbadania przez właściwy organ umów zawieranych przez ePRUF z podmiotami prowadzącymi apteki.

RADCA PRAWNY
Krzysztof Baka
nr WA - S - 187

RADCA PRAWNY
WA-2116
Elżbieta Waniewska